

Sygn. akt V ACa 916/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 lutego 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach V Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący :	SSA Lucjan Modrzyk
Sędziowie :	SA Aleksandra Janas (spr.) SO del. Piotr Suhecki
Protokolant :	Mirosław Kruk

po rozpoznaniu w dniu 22 lutego 2017 r. w Katowicach

na rozprawie

sprawy z powództwa Syndyka masy upadłości (...) w P.

przeciwko B. S., J. S. i (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w J.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanych

od wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach

z dnia 7 września 2016 r., sygn. akt X GC 56/16

1. oddala apelację;
2. zasądza od pozwanych solidarnie na rzecz powoda kwotę 11.250 (jedenaście tysięcy dwieście pięćdziesiąt) złotych tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

SSO del. Piotr Suhecki	SSA Lucjan Modrzyk	SSA Aleksandra Janas
------------------------	--------------------	----------------------

Sygn. akt V ACa 916/16

UZASADNIENIE

Powódka (...)w P. wystąpiła do Sądu Okręgowego w Gliwicach z pozwem, w który domagała się wydania nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym i zasądzenia solidarnie od pozwanych J. S., B. S. i (...) Spółki z ograniczoną

odpowiedzialnością w J. kwoty 3.226.256,27zł z ustawowymi odsetkami od 29 sierpnia 2015r. oraz kosztami procesu. Uzasadniając żądanie podała, że żądanie pozwu znajduje oparcie w wekslu wystawionym przez pozwanego J. S. i poręczonych przez pozostałych pozwanych. Weksel ten, in blanco w chwili wystawienia, został uzupełniony na kwotę odpowiadającą zadłużeniu pozwanych z tytułu umowy pożyczki, zawartej pomiędzy powódką a J. S.. Powódka podała także, że uchwałą Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników pozwanej spółki nr (...) z dnia 28 marca 2010r. wyrażono zgodę na udzielenie poręczenia przez spółkę. Mimo wezwania pozwani nie dokonali nawet częściowej zapłaty zadłużenia, nie odpowiedzieli także na wezwanie do wykupu weksla.

W dniu 6 października 2015r. w sprawie wydano nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym. W zarzutach od tego nakazu, skierowanym przeciwko całemu orzeczeniu, pozwani nie kwestionując faktu zawarcia umowy pożyczki oraz udzielenia poręczenia wekslowego podnieśli, że w dniu 13 grudnia 2013r. strony zawarły ugodę opiewającą na kwotę 2.711.535,90zł, na którą składały się kapitał w wysokości 2.247.950,68zł, odsetki umowne wymagalne w kwocie 390.593,40zł, odsetki karne 72.919,82zł oraz opłaty za wezwania w wysokości 72zł. W ugodzie przewidziano także, że od salda pożyczki w kwocie 2.247.950,68zł będą naliczane odsetki umowne w wysokości 12% w stosunku rocznym, począwszy od daty zawarcia ugody. Pozwani podnieśli, że na poczet należności pozwany J. S. uiścił łącznie 24.000zł, a niezależnie od tego zakwestionowali sposób wyliczenia odsetek. W ich ocenie łączne zadłużenie wobec powódki wyniosło 3.121.151,70zł.

W toku postępowania powódka uznając zasadność argumentacji pozwanych ograniczyła żądanie pozwu do kwoty 3.120.569,27zł wraz z ustawowymi odsetkami i kosztami procesu, zrzekając się roszczenia w pozostałym zakresie.

Wyrokiem z 7 września 2016r. Sąd Okręgowy w Gliwicach utrzymał w mocy opisany wyżej nakaz zapłaty w części obejmującej kwotę 3.120.569,27zł z ustawowymi odsetkami od 29 sierpnia 2015r. oraz koszty procesu w wysokości 32.217zł, a w pozostałym zakresie nakaz uchylił i umorzył postępowanie, z tym zastrzeżeniem, że od 1 stycznia 2016r. od kwoty 3.120.569,27zł będą naliczane odsetki ustawowe.

Sąd Okręgowy ustalił, że w dniu 5 października 2010r. powódka i pozwany J. S. zawarli umowę pożyczki, poręczoną przez pozostałych pozwanych. Pomiędzy stronami bezsporny był też fakt zawarcia w dniu 13 grudnia 2013r. ugody, w której wysokość zadłużenia łącznie z odsetkami umownymi i karnymi oraz opłatami za wezwanie została określona na kwotę 2.711.535,90zł. Na kwotę tę składał się min. kapitał („saldo”) udzielonej pożyczki w wysokości 2.247.950,68zł, od którego, zgodnie z postanowieniami ugody, miały być naliczane odsetki umowne w wysokości 12% w stosunku rocznym od daty zawarcia ugody. Umowa pożyczki została rozwiązana w dniu 26 września 2013r. Kierując się stanowiskiem pozwanych zawartym w zarzutach od nakazu zapłaty Sąd Okręgowy ustalił również, że niekwestionowana przez nich kwota zobowiązania wynosiła 3.132.204,69zł.

W oparciu o te okoliczności Sąd Okręgowy stwierdził, że zarzuty pozwanych nie mogły odnieść zamierzonego skutku ponieważ przedstawione przez powódkę dowody wskazywały na to, że w zakresie, w jakim ostatecznie dochodziła ona roszczenia po ograniczeniu pozwu, wypełniony weksel był prawidłowy. Sąd stwierdził, że w wypadku podniesienia przez wystawcę weksla in blanco zarzutu wypełnienia weksla niezgodnie z porozumieniem wekslowym w zakresie dotyczącym rozmiaru zadłużenia wystawcy ze stosunku podstawowego ciężar dowodu spoczywa na wystawcy. Podkreślił też, że skoro pozwani nie kwestionowali terminu płatności wskazanego w wekslu, żądanie zasądzenia odsetek znajdowało oparcie w art.481 k.c., przy uwzględnieniu zmiany tego przepisu w zakresie odsetek ustawowych za opóźnienie. Z tych przyczyn Sąd Okręgowy po myśli art. 496kc w części, w jakiej zarzuty pozwanych okazały się nieuzasadnione, a powódka podtrzymała żądanie utrzymał w mocy nakaz zapłaty, zaś w zakresie ograniczonego powództwa nakaz uchylił i po myśli art.355 k.p.c. postępowanie umorzył. Rozstrzygnięcie o kosztach procesu zapadło na podstawie art.100 k.p.c.

Postanowieniem z 29 września 2016r. (k.292) ogłoszono upadłość powódki, a rozpoznanie sprawy kontynuowano z udziałem syndyka masy upadłości.

W apelacji od opisanego wyżej wyroku dotyczącej orzeczenia w części, w jakiej nakaz zapłaty utrzymano w mocy, pozwani domagali się jego zmiany poprzez oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na swą rzecz kosztów

postępowania za obie instancje. Zarzucili, że nakaz zapłaty został utrzymany w mocy, choć jego podstawę stanowił źle wypełniony weksel. Ponownie podnieśli, że powódka domagała się kwoty 3.226.256,27zł, choć wedle ich wyliczeń zadłużenie wynosi 3.121.151,70zł, a zatem jest znacznie niższe od kwoty wskazanej w pozwie.

Powódka wniosła o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny ustalił i zważył, co następuje.

Apelacja jest nieuzasadniona.

Ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd I instancji są prawidłowe, nie były też kwestionowane przez żadną ze stron. Sąd Apelacyjny akceptuje je zatem w pełni i czyni własnymi.

Poza spodem pozostawało, że powódka i pozwany J. S. zawarli umowę pożyczki, a pozostali pozwani udzielili poręczenia wekslowego. Choć nie było to przedmiotem ustaleń, z okoliczności sprawy jednoznacznie wynika, że pozwana spółka na udzielenie poręczenia, zarówno cywilnego, jak i wekslowego, uzyskała zgodę zgromadzenia wspólników, wymaganą po myśli art.15 § 1 k.s.h., a to z tej przyczyny, że J. S. jest jej prokurentem (odpis z KRS, k.67-70). Pozwani nie kwestionowali również wysokości dochodzonej kwoty, przyznając wysokość swego zadłużenia w wysokości 3.121.151,70zł. Swoją apelację oparli natomiast na zarzucie ściśle formalnym to jest na twierdzeniu, że weksel in blanco wystawiony przez J. S., a poręczony przez pozostałych pozwanych nie mógł być podstawą nakazu zapłaty, a w konsekwencji i zaskarżonego wyroku skoro został on uzupełniony na kwotę przewyższającą ich zadłużenie wobec powódki. Zarzut ten nie jest jednak zasadny i nie może doprowadzić do rezultatu oczekiwanego przez pozwanych.

Zagadnieniem spornym pozostaje obecnie nie tyle wysokość dochodzonej kwoty gdyż ta jest nawet niższa od kwoty wskazywanej przez samych pozwanych jako odpowiadającej wierzytelności z tytułu udzielonej pożyczki, ale zagadnienie jakie skutki dla całości zobowiązania wekslowego rodzi wpisanie na wekslu nieprawidłowej kwoty. Pozwani wywodzą, iż wadliwość ta skutkuje nieważnością całego weksla. Ich zapatrywanie jest jednak błędne ponieważ niezgodność dokonanego uzupełnienia z porozumieniem wekslowym nie wpływa na byt i treść zobowiązania wekslowego, lecz może jedynie uzasadniać zarzut dłużnika (zob. J.Jastrzębski, Komentarz do art.10 ustawy – Prawo wekslowe, Legalis, uwaga 10 do art.10). Skutecznie podniesiony zarzut wypełnienia weksla in blanco niezgodnie z zawartym porozumieniem nie powoduje więc nieważności weksla, jak też nie uchyla w każdym przypadku w całości zobowiązania wekslowego wystawcy, lecz je jedynie ogranicza bądź modyfikuje. Dłużnik będzie zatem odpowiadał, ale wyłącznie w takich granicach, jakie odpowiadają jego woli (I.Heropolitańska, Komentarz do art.10 ustawy – Prawo wekslowe, Legalis, uwaga 7 do art.10 i powołana tam literatura). Uzupełnienie weksla in blanco poprzez wpisanie kwoty wyższej niż należna wierzycielowi nie prowadzi zatem do nieważności weksla, lecz jedynie – w razie skutecznego podniesienia zarzutu przez dłużnika wekslowego – do zasądzenia na rzecz wierzyciela takiej kwoty, jaka mu się należy zgodnie z zawartym porozumieniem.

Odnosząc te rozważania do niniejszej sprawy – po ograniczeniu żądania pozwu powódka dochodzi kwoty niższej niż pierwotnie żądana. Z kolei sami pozwani przyznają, że ich zadłużenie wobec powódki jest wyższe od kwoty ostatecznie przez powódkę dochodzonej. W konkluzji trzeba więc stwierdzić, że wysokość zasądzonej kwoty znajduje oparcie w treści łączącego strony stosunku prawnego, co uzasadnia stanowisko o prawidłowości wypełnienia weksla w tym zakresie, a tym samym zaskarżony wyrok jawi się jako prawidłowy w świetle art.10 ustawy Prawo wekslowe.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd Apelacyjny nie dopatrywał się podstaw aby zmienić zaskarżony wyrok w jakiegokolwiek części i oddalił apelację na podstawie art.385 k.p.c. O kosztach orzeczono w oparciu o art.98 k.p.c. w związku z § 2 pkt 8 i § 10 ust.1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015r., poz.1804 ze zm.)

SSO (del.) Piotr Suchecki SSA Lucjan Modrzyk SSA Aleksandra Janas